

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Державної установи
«Інститут економіко-правових
досліджень імені В.К. Мамутова
Національної академії наук України»
член-кореспондент НАН України,
член-кореспондент НАПрН України,
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України

Володимир УСТИМЕНКО

» листопада 2023 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Серебряка Станіслава Вадимовича на тему «Концептуальні засади спеціального режиму господарювання у сучасних умовах розвитку держави», виконаної в Державній установі «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» і поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.04 – господарське право, господарсько-процесуальне право за підсумками фахового семінару на базі відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» (17.11.2023 року)

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок з науковою тематикою Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України»

Тему дисертації Серебряка С.В. затверджено на засіданні вченої ради Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол № 6 від 26.02.2016 р.) та перезатверджено на засіданні вченої ради Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» (протокол № 21 від 30.10.2023 р.).

Військова агресія з боку Російської Федерації призвела до зміни економічної парадигми України, характерними рисами якої є об'єктивна нерівність стартових умов функціонування суб'єктів господарювання та органів управління у регіонах, яка у повоєнний період суттєво поглибиться. Водночас, процеси євроінтеграції та децентралізації, що відбуваються в Україні, передбачають трансформацію доктринальних підходів до правового регулювання господарської діяльності у бік

посилення пріоритету ринкових факторів впливу, насамперед, конкуренції, та підвищення ролі територіальних громад, органів місцевого самоврядування та органів регіонального управління у вирішенні завдань відповідного рівня. Зазначені фактори обумовлюють актуальність пошуку теоретичних моделей, у рамках яких є можливим оптимальне поєднання захисту конкуренції та диференційованого підходу до правового регулювання господарських відносин.

Спеціальний режим господарювання як інститут господарського права покликаний сприяти процесам господарювання на мікро-, мезо- і макрорівні через окремі засоби правового регулювання, формуючи відповідні зв'язки й відносини між органами державної влади й місцевого самоврядування з однієї сторони та суб'єктами господарювання з іншої. Важливість таких відносин обґрунтовується світовими трендами, які передбачають ефективне державне регулювання економічних процесів на користь суспільства, де спеціальний режим господарювання виступає драйвером соціально-економічних трансформацій. В умовах децентралізації влади та розбудови місцевого розвитку суб'єкти господарювання ще більше стають рушійною силою та впливають на економіку регіонів України. Безсумнівно, суб'єкти господарювання мають змогу обирати найбільш придатний для себе режим провадження господарської діяльності серед тих, що пропонує держава. Встановлення законодавцем режимів ведення господарської діяльності має на меті досягнення оптимального балансу інтересів держави та бізнесу. Україна, як і інші європейські країни, має як позитивний, так і негативний досвід функціонування спеціальних правових режимів господарювання у мирний час ведення господарської діяльності. Зазначена проблематика отримала належне теоретичне підґрунтя, проте комплексних досліджень спеціальних режимів господарювання у військовий та повоєнний час не здійснювалося. Розв'язання проблем, які порушені в роботі, сприятиме формуванню правового регулювання запровадження спеціальних правових режимів господарювання у сучасних умовах розвитку держави.

Питання правового регулювання спеціального режиму господарювання та проблеми, дотичні до даної тематики, досліджували у своїх наукових працях такі вчені, як: А.В. Басов, О.А. Беляневич, Ю.А. Богач, П.П. Богуцький, Л.В. Вакарюк, С.О. Гуткевич, Р.А. Джабраїлов, Г.Д. Джумагельдієва, Г.Л. Знаменський, К.В. Зубенко, О.О. Квасніцька, М.С. Кельман, Р.С. Кірін, Н.В. Коваленко, А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.О. Кузніченко, С.Л. Лисенков, В.К. Малолітнева, В.К. Мамутов, Т.П. Мінка, В.Г. Олюха, І.Г. Оніщенко, В.А. Паламарчук, О.П. Подцерковний, В.В. Поєдинок, П.М. Рабінович, К.Ю. Редько, В.В. Сідляр, А.В. Смітюх, О.Ф. Скакун, Г.М. Теплицький, Л.В. Томаш, О.О. Усенко, В.А. Устименко, В.В. Хахулін, Л.В. Хомко, В.М. Хілько, О.В. Шаловалова, В.С. Щербина та інші.

Проблематика правового регулювання спеціального режиму господарювання досліджувалась також фахівцями у галузі загальної теорії держави й права, господарського права, порівняльного правознавства, інших галузевих правових наук, економіки, соціології, політології, філософії тощо. Крім робіт вищезазначених учених, теоретичною базою наукового дослідження слугували наукові праці вітчизняних та іноземних правників, зокрема: В.Е. Вахим, О.М. Вінник, О.О.

Сгорова, П.В. Жук, О.Р. Зельдіна, Д.Д. Коссе, Л.В. Крупа, А.В. Матвєєва, С.В. Мостовенко, О.С. Олійник, В.І. Піла, Я.В. Петруненко, О.С. Чмир, В.В. Чайковська.

У той же час, враховуючи зміни державної економічної політики в Україні, зокрема і через війну, виникає потреба у оновленні наукового підходу до розуміння спеціальних режимів господарювання, що зумовлює актуальність наукового аналізу широкого кола питань, пов'язаних із правовим регулюванням спеціальних режимів господарювання у сучасних умовах розвитку держави.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Станіслав Вадимович Серебряк підготував дисертацію відповідно до планів науково-дослідних робіт Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України» за темами: «Утвердження ідеології соціальної справедливості в суспільстві на засадах правового регулювання економіки» (№ ДР 0122U001715) на 2022-2024 рр., «Розбудова територій пріоритетного розвитку в умовах збройного конфлікту: оцінка результативності та ефективності» (№ ДР 0122U002121) на 2022-2024 рр., у межах яких досліджено особливості функціонування спеціального режиму господарювання у сучасних умовах розвитку держави з урахуванням досвіду правового регулювання економічного розвитку європейських країн у післявоєнний період та розбудови територій з особливим режимом економіки після збройного конфлікту.

Особистий внесок дисертанта

Серебряк С.В. самостійно проаналізував вітчизняні і зарубіжні наукові та нормативно-правові джерела, судову практику. Наукові результати дисертаційної роботи отримані автором особисто. Особистий внесок у публікаціях, виконаних у співавторстві, вказано у списку праць, опублікованих за темою дисертації. Подана дисертація є самостійним науковим дослідженням С.В. Серебряка. Висновки, які сформульовані в дисертації, ґрунтуються на матеріалах, зібраних і проаналізованих дисертантом особисто.

Особистий внесок дисертанта також полягає в обґрунтуванні концепту формування нових спеціальних правових режимів господарювання на засадах цифровізації, який представляє собою сукупність елементів та логіку обґрунтування доцільності запровадження нових спеціальних правових режимів господарювання на різних функціональних типах територій у сучасних умовах розвитку держави.

Ступінь новизни наукових результатів

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що на основі системного дослідження правового регулювання спеціального режиму господарювання обґрунтовано теоретичні положення і запропоновано концепт формування нових спеціальних правових режимів господарювання на засадах цифровізації економіки у сучасних умовах розвитку держави.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у такому.

Уперше:

визначено архітектоніку спеціального режиму господарювання як інституту господарського права, фундамент якої становлять ключові його елементи, такі як

види й типи, цілі, принципи та функції, сукупність яких дозволила встановити особливості структурної будови спеціального режиму господарювання, які обумовлюються характеристиками функціональних типів територій;

розкрито економіко-правові передумови запровадження спеціального режиму господарювання на постраждалих територіях України за допомогою відкритих даних бюджетної системи України (openbudget), що дозволило встановити наявність розбалансованості соціально-економічної сфери у досліджених регіонах (Київському, Чернігівському, Сумському, Харківському, Луганському, Донецькому, Запорізькому і Одеському) через військові дії та визначити потенційні регіони-претенденти на запровадження спеціального режиму господарювання після повної деокупації;

обґрунтовано економіко-правовий інструментарій спеціальних режимів господарювання у контексті трансформації державної економічної політики України на засадах сталого розвитку, до якого віднесено засоби інвестиційно-інноваційного, фінансового, організаційно-правового впливу (фінансовий лізинг, аутсорсинг, краудфандинг, револьверні фонди, соціальне підприємництво, інформаційний супровід і координація господарської діяльності) та виділено інституційну складову спеціальних режимів господарювання, а саме індустріальні парки, агенції місцевого економічного розвитку, центри залучення інвестицій, бізнес-інкубатори, кооперативи, кластери;

запропоновано напрями вдосконалення правового регулювання спеціальних правових режимів господарювання крізь призму розвитку цифрової економіки, а саме за результатами досліджених кейсів і регіональних програм інформатизації визначено елементи проєкту «Цифрова держава» (електронний бізнес, електронна транспортна система, електронна освіта), які також можуть бути складовими нових спеціальних правових режимів господарювання;

запропоновано концепт формування нових спеціальних правових режимів господарювання на засадах цифрової економіки, який представляє собою сукупність елементів та логіку обґрунтування доцільності запровадження нових спеціальних правових режимів господарювання на різних функціональних типах територій;

обґрунтовано доцільність запровадження заохочувально-обмежувального спеціального правового режиму господарювання на територіях з особливими умовами для розвитку (деокуповані території окремих районів Луганської і Донецької областей та територія Автономної республіки Крим) через їх відірваність від правового та економічного простору України, що сприятиме стимулюванню господарської діяльності в умовах існуючих обмежень (природних, демографічних, міжнародних, безпекових) щодо використання потенціалу цих територій;

аргументовано необхідність запровадження моніторингу результатів функціонування спеціальних правових режимів господарювання, визначено його принципи й ключові показники та здійснено їх систематизацію за предметним критерієм.

Удосконалено положення щодо:

сутності спеціального режиму господарювання шляхом уточнення, що ним є правовий режим, який запроваджує особливий порядок здійснення господарської

діяльності на певній території, у певній галузі економіки, щодо певного кола осіб, який характеризується пільговою, обмежувальною або змішаною направленістю правового впливу на господарські відносини для досягнення визначеної мети соціально-економічного розвитку;

економіко-правової характеристики спеціального режиму господарювання із виділенням загальноприйнятих ознак, головних комплементарних складових спеціального режиму господарювання (види економічної діяльності, територіальний підхід, терміни і пільги) та етапи розвитку законодавства про спеціальні (вільні) економічні зони і території пріоритетного розвитку;

визначення особливостей регулювання господарської діяльності в умовах воєнного стану на основі аналізу змістовного наповнення нормативно-правових актів щодо здійснення господарської діяльності у період дії воєнного стану та доцільності запровадження спеціального правового режиму господарювання, різновиди якого залежатимуть від форм та засобів підтримки суб'єктів господарювання державою та міжнародними партнерами, насамперед країнами-членами Європейського Союзу;

обґрунтування шляхів розвитку законодавства України про порядок здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану на основі виокремлення факторів впливу (стримуючих та розвиваючих) та принципів співпраці між Україною й європейськими країнами під час війни;

правової характеристики засобів державного регулювання господарської діяльності, що дозволило поділити їх на два види: засоби дозвільного характеру (ліцензування, патентування і квотування, технічне регулювання, застосування нормативів та лімітів) та стимулюючого характеру (державне замовлення, регулювання цін і тарифів, надання інвестиційних, податкових та інших пільг, а також надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій);

характеристики засобів стимулювання господарської діяльності у спеціальних режимах господарювання, які мають чітко виражений стимулюючий характер для ведення господарської діяльності (державне замовлення; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій) та визначено економіко-правовий аспект форм й цілей державної підтримки суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану;

підходу до економіко-правового аналізу результатів запровадження спеціальних режимів господарювання в Україні, що дозволило встановити наявність контроверсійної оцінки ефективності функціонування територій пріоритетного розвитку та спеціальних (вільних) економічних зон на проблемних (депресивних) територіях України;

методичного підходу до оцінювання економічних та соціальних втрат на певних територіях, на яких може бути запроваджено спеціальний режим господарювання, зокрема, визначено складові методики оцінки шкоди та збитків, завданих збройною агресією проти України, а саме: терміни, мету, напрями, інформаційну базу, результат проведення оцінки збитків, оцінку збитків, звіт про оцінку збитків, виконавців;

нормативно-правового забезпечення спеціального режиму господарювання в контексті трансформації державної економічної політики через війну, яка спрямована на модернізацію господарських процесів і явищ з метою подолання наслідків військових дій на певних локальних територіях регіонів й районів та визначення територій, на яких може бути запроваджений спеціальний режим господарювання в залежності від їх соціально-економічного стану;

обґрунтування етапів, принципів, напрямів трансформації державної політики у сфері спеціальних режимів господарювання в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, зокрема встановлено, що формується підхід до запровадження спеціальних режимів господарювання переважно за територіальним критерієм.

Отримали подальший розвиток положення щодо:

класифікації видів спеціальних режимів господарювання, зокрема за допомогою територіального критерію виокремлено території/зони, де запроваджено заохочувально-обмежувальні заходи (спеціальні економічні зони, вільна митна зона, експортна зона, транзитна зона, технополіс, зона вільної торгівлі, митний союз, індустріальний парк і транскордонний індустріальний парк);

місця спеціального режиму господарювання в системі господарського права шляхом обґрунтування його змістовного зв'язку із господарсько-правовим інститутом підприємництва та функціонального зв'язку з інститутами правового забезпечення зовнішньоекономічної, інвестиційної, інноваційної, діяльності та митним й податковим правом, які мають найбільший рівень інтеграції у систему господарського права;

використання спеціального режиму господарювання в європейській правовій парадигмі як інструменту державної економічної політики, в тому числі наголошено, що застосування виключно стимулюючих правових засобів, зокрема, податкових та/або митних пільг, має обмежену ефективність у досягненні мети відновлення економічного потенціалу депресивних (проблемних) територій;

обґрунтування необхідності актуалізації спеціального режиму господарювання шляхом запровадження комплексної моделі його правового регулювання замість наявної розгалуженої моделі для активізації господарської діяльності відповідно до європейської практики та подолання недоліків, що заважають подальшій еволюції національного законодавства;

ризиків запровадження спеціальних режимів господарювання як для держави, так і суб'єктів господарювання, із диференціацією на загальні (майнові, виробничі і торгівельні) та спеціальні (низька ефективність державних гарантій прав суб'єктів господарювання, активізація кібератак (кіберризиків));

нормативно-правового забезпечення оцінки економічних збитків через війну як однієї з умов запровадження спеціального режиму господарювання шляхом встановлення спрямованості чинних методик (методичних підходів) до оцінки економічних збитків, завданих збройною агресією Російської Федерації, на визначення загальної суми збитків від війни без врахування територіального аспекту.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться в дисертаційній роботі

Методологічною основою проведеного дослідження є загальнотеоретичні та міжгалузеві методи наукового пізнання, застосування яких зумовлюється системним підходом, що дало можливість досліджувати проблеми в єдності їх економічного змісту та юридичної форми. Зокрема, за допомогою *гносеологічного методу* дослідження було з'ясовано поняття, види й складові спеціального режиму господарювання, а також його господарсько-правову природу (підрозділи 1.1 і 1.2). *Фасетний метод* покладено в основу класифікації територій з особливими умовами господарювання та економічних злочинів (підрозділи 1.2 і 3.2). *Метод узагальнення* дозволив систематизувати досвід використання спеціального режиму господарювання в європейській правовій парадигмі (підрозділ 1.3). Використання *методу компаративного аналізу* дало змогу провести порівняння актів правового регулювання спеціального режиму господарювання та засобів державного регулювання господарської діяльності (підрозділи 2.1, 2.2 та 2.3). Для надання правової характеристики інструментів стимулювання господарської діяльності для відновлення економіки держави було використано *формально-юридичний метод* (підрозділ 2.4). Завдяки *аналітичному методу* було визначено результати запровадження спеціальних режимів господарювання в Україні та проведено класифікацію господарських правопорушень та економічних злочинів (підрозділи 3.1 і 3.2). *Міждисциплінарний підхід* було використано при проведенні правового аналізу ризиків та економічних результатів запровадження спеціальних режимів господарювання в Україні (підрозділи 3.1 і 3.2). *Структурно-логічний метод* було застосовано для формування методичного підходу до оцінювання економічних та соціальних втрат на локальних територіях (підрозділ 3.4). *Порівняльно-правовий метод* покладено в основу аналізу нормативно-правового забезпечення оцінювання економічних збитків через війну (підрозділів 3.4 і 3.5). За допомогою *системного аналізу* сформовано концептуальні засади запровадження нових спеціальних правових режимів господарювання (підрозділи 4.1 і 4.2). *Формально-логічний метод* дав змогу розробити концепт формування спеціальних правових режимів господарювання на засадах цифровізації економіки (підрозділ 4.3).

Теоретичною основою дослідження, крім робіт вищезазначених учених, слугували наукові праці вітчизняних та іноземних правників, зокрема: В.Е. Вахим, О.М. Вінник, О.О. Єгорова, П.В. Жук, О.Р. Зельдіна, Д.Д. Коссе, Л.В. Крупа, А.В. Матвеева, С.В. Мостовенко, О.С. Олійник, Я.В. Петруненко, В.І. Пила, О.С. Чмир, В.В. Чайковська.

Емпіричну базу дослідження склали чинні нормативно-правові акти України та Європейського Союзу, матеріали судової практики, звіти органів центральної, регіональної та місцевої влади, офіційні статистичні та аналітичні дані з досліджуваної проблематики.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації С.В. Серебряка підтверджується їхньою апробацією у вигляді публікацій у наукових фахових виданнях, у тому числі у виданнях, включених у міжнародні

наукометричні бази Scopus, Web of Science, обговоренням на міжнародних науково-практичних конференціях та круглих столах.

Дисертація виконана С.В. Серебряком самостійно. Йому належить ідея роботи, постановка мети і завдань, вибір методів дослідження, результати наукових узагальнень і обґрунтування.

Використання в докторській дисертації, наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів супроводжується обов'язковим посиланням на автора та/або на джерело опублікування.

Дисертація містить наукові положення та науково обґрунтовані результати у галузі господарського права, що розв'язують важливу наукову проблему, яка полягає у розробленні концептуальних засад запровадження спеціальних правових режимів господарювання в контексті трансформації державної економічної політики в сучасних умовах розвитку держави, поглибленні наукових знань про спеціальні правові режими господарювання.

Дисертаційна робота С.В. Серебряка відповідає спеціальності 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право. Наукові положення і результати, які виносилися на захист у кандидатській дисертації не виносяться на захист у докторській дисертації дисертанта. У публікаціях С.В. Серебряка, що подані у достатній кількості, й рефераті відбиті основні положення дисертації. Дисертант показав себе фахівцем з високою кваліфікацією, який спроможний досягти поставленої мети, творчо і на високому рівні вирішувати поставлені завдання дослідження.

Практичне значення одержаних результатів дослідження, їх впровадження та апробація

Практичну цінність результати дисертаційної роботи Серебряка С.В. мають для правотворчої та правозастосовної роботи, що підтверджено Комітетом з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховної ради України. (Довідка від 16.05.2023 р. № 105д9/10-2023/104130).

Пропозиції щодо можливості та доцільності запровадження заохочувально-обмежувальних спеціальних правових режимів (механізмів) господарювання на деокупованих окремих районах Луганської області враховані у поточній роботі Луганської обласної державної адміністрації (Довідка від 12.06.2023 р. № 0902-12-0992).

Положення та висновки дисертаційної роботи С.В. Серебряка мають значення для суб'єктів господарювання та відповідають Плану відновлення України. Розробка та створення ефективних механізмів регулювання й функціонування спеціальних режимів провадження господарської діяльності в умовах антикризового регулювання мають практичну цінність та рекомендовані до використання ТОВ «МР ТРЕЙД» (Довідка від 15.03.2023 р. № 15-03/23-1).

Результати наукового дослідження С.В. Серебряка використовуються при викладанні навчальних дисциплін «Господарське право та процес», «Міжнародне

економічне право», «Проблеми теорії права та юридичної практики», «Адаптація національного законодавства до вимог сталого розвитку» в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля Міністерства освіти і науки України МОН України. (Довідка від 07.04.2023 р. № 266/19).

Основні положення та висновки дисертації Станіслава Вадимовича Серебряка викладено у 40 наукових працях, з-поміж яких: розділи у двох колективних монографіях; 10 статей у наукових періодичних виданнях інших держав (7 з яких включено до міжнародних наукометричних баз Scopus та/або Web of Science); 21 стаття у вітчизняних наукових фахових виданнях; 7 публікацій за матеріалами науково-практичних конференцій:

1. Серебряк С. В. Класифікація територій України, на яких запроваджено спеціальний правовий режим економічної діяльності. Тým autorů. *Moderní aspekty vědy: XXII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. С. 399–411.*

2. Серебряк С. В., Гречана С. І. Нормативно-правове забезпечення оцінки економічних збитків через війну як передумова запровадження спеціальних правових механізмів господарювання. *Economy, finance, law: current problems and development prospects: collective monograph. Anisiia Tomanek OSVČ. 2023. P. 54–98.*

Особистий внесок: проведено моніторинг чинних нормативно-правових актів щодо оцінки економічних збитків через війну.

3. Серебряк С. В. Економіко-правовий ретраналіз створення територій пріоритетного розвитку в Україні в контексті спеціального режиму господарювання. *European reforms bulletin. 2021. № 4. P. 79–85.*

4. Sieriebriak S., Zabłodska I., Rohozian Y., Plietnov M., Vakhlakova V. Special mode of economic development of European countries in the post-war period: legal experience. *Amazonia Investiga. 2022. Vol. 11 (57). P. 162–171. (Web of Science).*

DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.57.09.17>

Особистий внесок: висвітлено правовий аспект особливого режиму економічного розвитку європейських країн у повоєнний (постконфліктний) час.

5. Sieriebriak S., Ilchenko H., Hryhorenko O., Pavliuchenko Y., Babiuk A. Carrying out economic activity in war conditions: legal aspect. *Journal of interdisciplinary research. 2022. Vol. 12. Is. 2. Special issue XXXI. P. 41–46. (Web of Science).*

DOI: <https://doi.org/10.33543/120231>

Особистий внесок: визначено правові особливості здійснення господарської діяльності в умовах війни.

6. Sieriebriak S. Peculiarities of the formation of state policy in the field of special regimes of economic activity. *Baltic Journal of Economic Studies. 2023. Vol. 9. Is. 2. P. 186–192. (Web of Science).*

DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-2-186-192>

7. Sieriebriak S., Zabłodska I., Rohozian Y., Khandii O., Litvinova I. European Experience in the Construction of Territories with Special Economy Regime after an Armed Conflict: A Trajectory of Sustainability. *Problemy ekorozwoju. 2023. Vol. 18 (1). P. 51–60. (Scopus, Web of Science).*

DOI: <https://doi.org/10.35784/pe.2023.1.05>

Особистий внесок: досліджено європейські кейси щодо забудови територій з особливим режимом економіки після збройного конфлікту.

8. Sieriebriak S., Veselovska, N., Petkov, V., Dovban, I., Udod, A. Crime prevention in special (free) economic zones. *Cuestiones Políticas*. 2023. Vol. 41. Is. 77. P. 369–389. (*Web of Science*).

DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4177.25>

Особистий внесок: проведено аналіз злочинності в спеціальних (вільних) економічних зонах.

9. Серебряк С. В. Основні напрямки модернізації державної політики у сфері спеціальних режимів господарювання. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2023. № 1 (53). P.315–321.

DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.1.47>

10. Sieriebriak S., Kirin R., Yevstihnieiev A., Vyprytskyi A. Legal aspects of mining in Ukraine: European integration vector. *Mining of Mineral Deposits*. 2023. Vol. 17. Is. 2. P. 44–52. (*Scopus, Web of Science*).

DOI: <https://doi.org/10.33271/mining17.02.044>

Особистий внесок: проаналізовано правові аспекти умов господарювання в контексті Євроінтеграції.

11. Серебряк С. В. Функціонування територій пріоритетного розвитку в Україні в повоєнний період. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2023. № 2 (54). С. 166–177. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.2.24>

12. Sieriebriak S., Gevko V., Brusakova O., Posykaliuk O., Hrudnytskyi V. Transformation of international forms of legal regulation of corporate relationships. *Cuestiones Políticas*. 2023. Vol. 41 (78). P. 63–76. (*Web of Science*).

DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.04>

Особистий внесок: проаналізовано міжнародні форми правового регулювання корпоративних відносин та їх роль в господарюванні.

13. Серебряк С. В. Науково-теоретичні аспекти дослідження сутності правового режиму у площині господарського права. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 6. С. 417–420.

DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.04>

14. Серебряк С. В. Модернізація правового регулювання територій пріоритетного розвитку: виклики сучасності. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Вип. 2. Т. 2. С. 323–333.

URL: http://nvppp.in.ua/vip/2017/2-2/2-2_2017.pdf

15. Серебряк С. В. Понятійно-категоріальний апарат спеціального режиму господарювання: окремі аспекти. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 4. С. 499–502.

URL: http://pap-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/Porivnyalno-analitichne-pravo-4-2018_1.pdf

16. Серебряк С. В. Теоретичні підходи до розуміння сутності спеціального режиму господарювання як економіко-правової категорії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право*. 2019. Вип. 57. Т. 2. С. 169–173.

URL: https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/08/Uzhgorod-pravo-57_2019_T-2_1.pdf

17. Серебряк С. В. Функціональні зв'язки спеціального режиму господарювання в системі господарського права. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 4. С. 942–949.

URL: http://pap-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/09/PAP-4_20201.pdf

18. Серебряк С. В. Архітектонічні аспекти спеціального режиму господарювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право*. 2020. Вип. 61. Т. 2. С. 165–169.

URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2022/09/Syeryebryak.pdf>

19. Серебряк С. В. Розвиток законодавства про спеціальний режим господарювання: територіальний аспект. *Наукові перспективи*. 2022. № 7 (25). С. 369–382. DOI: 10.52058/2708-7530-2022-7(25)-369-382.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-7\(25\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-7(25))

20. Серебряк С.В. До визначення правової природи поняття “спеціальний режим” у сфері господарювання. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2022. № 1 (43). С. 80–90.

DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2022-43-1-80-90>

21. Sieriebriak S. Features of the establishment and development of the legislation of Ukraine on the procedure for carrying out economic activities under the conditions of marital state. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка*. 2022. Вип. 3(99). С. 208–214.

DOI: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.99.208-215>

22. Sieriebriak S. Special economic regime: content and place in the system of economic legislation. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 8. С. 175–178.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-8/38>

23. Sieriebriak S. Modernization of state economic policy by implementation of the special economic activity regime. *Internauka. Series: Juridical Sciences*. 2022. № 10. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/law2022/10/8323>

DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2022-10-8323>

24. Серебряк С. В. Трансформація державної економічної політики України в контексті запровадження нових спеціальних правових режимів (механізмів) господарювання. *Актуальні питання у сучасній науці. Право*. 2023. № 2 (8). С. 151–167.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-2\(8\)-236-250](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-2(8)-236-250)

25. Серебряк С. В. Відображення розвитку правового забезпечення спеціальних режимів господарювання в програмних документах. *Право і суспільство*. 2023. № 2. Т. 1. С. 133–140.

DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.1.21>

26. Серебряк С. В. Порядок здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану: аспекти правової регламентації. *Академічні візії*. 2023. Вип. 17. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/177>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7919988>

27. Серебряк С. В. Правове регулювання розвитку цифрової економіки в контексті запровадження нових спеціальних правових режимів (механізмів) господарювання. *Інтернаука. Юридичні науки*. 2023. № 3.

DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-3-8642>

28. Серебряк С. В. Компаративний аналіз актів правового регулювання спеціального режиму господарювання: територіальний підхід. *Академічні візії*. 2023. Вип. 18. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/350>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7919988>.

29. Серебряк С. В. Правове забезпечення модернізації державної політики щодо спеціальних режимів господарювання в сучасних умовах. *Юридичний бюлетень*. 2023. № 28. С. 68–75.

DOI: <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2023.28.09>

30. Серебряк С. В. Концепт формування нових спеціальних правових режимів (механізмів) господарювання. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 4. С. 49–53.

DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.4.11>

31. Серебряк С. В. Гарантії при запровадженні спеціальних режимів господарювання: переосмислення підходів до розуміння. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2023. № 1 (45). С. 101–110.

DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2023-45-1-101-110>.

32. Серебряк С. В. Сутнісні аспекти поняття “спеціальний правовий режим господарювання”. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 253–257.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/57>

33. Серебряк С. В. Економіко-правові передумови запровадження спеціальних режимів господарювання у післявоєнний період. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 208–213.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.04.33>.

34. Sieriebriak S. V. Complementary components of the special economy regime. *Modern research in world science: the 6 th Internat. scient. and pract. conf.* (Lviv, Sept. 4–6, 2022). Lviv: SPC, 2022. P. 832–835.

URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/09/MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-4-6.09.2022.pdf>

35. Серебряк С. В. Аналіз злочинності як передумови запровадження спеціального режиму господарювання. *Реформування законодавства в контексті проведення державних реформ: матеріали наук.-практ. конф.* (м. Запоріжжя, 16-17 вер. 2022 р.). Одеса: Молодий вчений, 2022. С.77–80.

URL: <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/book/9>

36. Sieriebriak S. V. Legal content of the special economic activity regime in the context of state economic policy. *Science and technology: problems, prospects and innovations: proceedings of the 1st Internat. scient. and pract. conf.* CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2022. P. 505–508.

URL:<https://sci-conf.com.ua/i-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-19-21-10-2022-osaka-yaponiya-arhiv/>

37. Серебряк С. В. Методичний підхід до оцінювання економічних та соціальних втрат локальних територій задля запровадження спеціального режиму господарювання. *Актуальні питання економіки, фінансів, менеджменту та права в сучасних умовах*: зб. тез допов. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 10 січ. 2023 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2023. С.76–77.

URL: <http://www.economics.in.ua/2023/01/blog-post.html>

38. Серебряк С. В. Моніторинг результатів запровадження нових спеціальних правових режимів (механізмів) господарювання. *Innovations and prospects in modern science: the 6th Internat. scient. and pract. conf.* (Stockholm, June 5–7, 2023). Stockholm: SPC, 2023. P. 621–623.

URL:<https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovations-and-prospects-in-modern-science-5-7-06-2023-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>

39. Серебряк С. В. Спеціальний режим господарювання у парадигмі відновлення економіки України: податковий аспект. *Modern problems of science, education and society: the 7th Internat. scient. and pract. conf.* (Kyiv, Sept. 11–13, 2023). Kyiv: SPC “Sci-conf.com.ua”, 2023. С. 559–561.

URL:<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/MODERN-PROBLEMS-OF-SCIENCE-EDUCATION-AND-SOCIETY-11-13.09.23.pdf>

40. Серебряк С. В. Особливості правової регламентації засобів регулюючого впливу держави у спеціальному режимі господарювання. *Сталий розвиток держави і права в умовах глобалізаційних процесів*: матеріали наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 15–16 вер. 2023 р.). Одеса: Молодий вчений, 2023. С. 43–46.

URL:<https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/book/58>

Резюмуючи вищенаведене, рецензенти вбачають за можливе дійти наступних висновків:

1. Дисертаційна робота Станіслава Вадимовича Серебряка на тему «*Концептуальні засади спеціального режиму господарювання у сучасних умовах розвитку держави*» відповідає спеціальності 12.00.04 – господарське право, господарсько-процесуальне право – є завершеною, оригінальною науково-дослідною роботою, присвяченою вирішенню наукової проблеми, яка полягає у розробленні концептуальних засад запровадження спеціальних правових режимів господарювання в контексті трансформації державної економічної політики в сучасних умовах розвитку держави, поглибленні наукових знань про спеціальні правові режими господарювання. Дисертація має теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам, які пред’являються до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, встановленим пунктами 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

2. Опубліковані роботи та реферат відображають основні положення дисертації.

3. Висновок щодо дисертації прийнято і рекомендовано до подання спеціалізованій вченій раді Д 11.170.02 з присудження наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.04 «господарське право; господарсько-процесуальне право» в Державній установі «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України».

Рецензенти:

Заступник завідувача відділу
проблем модернізації господарського права
та законодавства Державної установи «Інститут
економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова
Національної академії наук України»,
доктор юридичних наук, старший дослідник

Тетяна ГУДИМА

Старший науковий співробітник
відділу проблем модернізації
господарського права та законодавства
Державної установи «Інститут
економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова
Національної академії наук України»,
доктор юридичних наук, професор

Ярослав ПЕТРУНЕНКО

Провідний науковий співробітник
відділу господарсько-правових досліджень проблем
економічної безпеки Державної установи «Інститут
економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова
Національної академії наук України»,
доктор юридичних наук, доцент

Віталій ОЛЮХА